

Guia participació ciutadana

Josep Martí Masferrer

2002

BIBLIOTECA RECURSOS VEÏNALS
GUIA FÀCIL

1311

GUIA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

JOSEP MARTI MASFERRER

Dr. Aiguader, 18 baixos
08003 Barcelona
Tel. 93 268 89 80
Fax. 93 268 89 81
Web. www.confavc.org
E-mail. centre_recursos@confavc.org

CEiRV

LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN L'ÀMBIT LOCAL:

Concepte, figures i pràctiques

PRESENTACIÓ

D'un temps ençà s'està parlant molt de participació ciutadana. I ja sigui per a legitimitzar polítiques municipals, ja sigui per a implicar realment als ciutadans en la vida pública local, el fet és que ens trobem immersos en un debat molt important per a les nostres ciutats i sobretot per al futur immediat de les mateixes.

Tot i això, el debat s'està portant a terme més des de les administracions públiques, i això té la seva lògica perquè són els que hauran de ser participats, i des de les universitats, que des de la pròpia societat i les seves organitzacions, que, en definitiva haurà de ser qui participi.

La guia que pretenem és per a aquelles persones que volen participar i que consideren que la cosa pública és cosa de tots. Aquestes persones com a reflex de la societat no cal que siguin expertes en temes concrets ni tampoc cal que siguin lletrades. La participació la poden exercir totes les persones que volen participar. Per això, aquest llibre està escrit en un llenguatge planer i estructurat de manera que pugui ser molt entenedora.

INTRODUCCIÓ

La guia que teniu a les mans no pretén altra cosa que facilitar algunes eines per a la participació però sobretot el que s'intenta es poder posar sobre la taula alguns elements de reflexió per tal que des de les organitzacions socials, des de la pròpia ciutadania i des dels ajuntaments es puguin discutir formules per avançar en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania i en la millora de la democràcia en la societat. Cap d'aquestes dos aspectes es poden dur a terme sense la participació de la pròpia societat.

En definitiva partim de la base que amb aquesta guia no pretenem altra cosa que posar a l'abast de tothom que ho vulgui un seguit d'aspectes sobre els quals reflexionar, perquè podem estar equivocats en les nostres apreciacions o be podem esbossar propostes que poden ser considerades no viable o no possibles pels governants o pels ciutadans.

Tot i que en la majoria d'ajuntaments s'han establert formes de participació que es contemplen en els Reglaments Orgànics Municipals (ROMs) o bé per mitjà de Reglaments de Participació Ciutadana, l'existència d'aquestes normatives no garanteix per si mateixa que la població participi.

El foment de la participació ciutadana requereix d'una ferma convicció per part dels representants municipals de deixar-se participar i de les organitzacions socials de voler-ho fer. Les normatives poden constituir un mètode, però la participació és un procés.

La democràcia representativa pot acabar sent representativa de corporativismes polítics sinó s'estableixen mecanismes correctors. I l'establiment i aplicació d'aquests mecanismes correctors depèn bàsicament de la voluntat dels representants elegits. En la participació per autonomiesia que és el procés electoral, el que es demana és la confiança

dels electors en un programa sense garanties absolutes que aquest programa serà portat a terme.

Amb l'assoliment de la democràcia es va instaurar una mena de dogma respecte la participació, amb l'argumentació pueril que: compromís, responsabilitat i exercici de poder anaven lligats.

Amb el temps s'ha començat a demanar que els ciutadans assumeixin responsabilitats amb la cosa pública, compromís amb la societat, però no participació en l'exercici del poder.

Tot sembla indicar que la classe política s'ha allunyat de la societat i que la pressa de decisions que afecten la collectivitat es prenen majoritàriament sense que aquesta hagi manifestat el seu parer.

Aquest fet prou evidenciat en diferents nivells de l'Administració Pública, està sent revisat des d'uns anys ençà en l'àmbit local. Així ha estat en aquest espai on s'han portat a terme l'obertura d'espais per a la participació dels ciutadans i on s'han experimentat diferents formes de participació.

En aquest sentit, es fa necessària la participació de la societat tant en la discussió de les formes de participació que es vulguin endegar com i sobretot en la quotidianitat de la vida ciutadana.

Partim de la idea que la ciutat és la “casa comú” i els veïns els seus propietaris, sent els polítics els seus administradors, a través de les institucions. Des d'aquesta concepció és més lògic limitar la representativitat dels administradors que la capacitat de participar dels propietaris vertaders”. F. Mengod, dirigent veïnal

Perquè la participació

Si la societat és constituïda per un conjunt de persones que treballen individualment per a satisfer les seves necessitats o dur a terme les seves il·lusions, sembla lògic que algú ha de poder pensar en els interessos de caràcter general. Per això, hi ha la classe política, que mitjançant l'aportació econòmica de cadascun dels membres actius de la societat, decideix les inversions a portar a terme i gestiona tot allò que ha de satisfer al conjunt. També el que fa és establir mecanismes reguladors per a potenciar aquells sectors de població que poden quedar al marge de la societat. Això vol dir que els polítics han de treballar per al conjunt de la societat.

Les relacions però, entre la classe política i la ciutadania s'han establert generalment a partir de la desconfiança, amb la errònia convicció que el compromís polític amb la societat s'ha d'exercir exclusivament des d'estructures polítiques i des de la representació que aquestes estructures tenen en els diferents nivells de l'administració pública.

Històricament i a l'actualitat, els mecanismes establerts per l'Administració Pública per a recordar als ciutadans els seus deures, no han tingut parangó en l'establiment de mecanismes per a recordar als ciutadans els seus drets i molt menys encara les seves possibilitats d'intervenció en allò públic.

Actualment però, tant des de la classe política com des de la ciutadania, a nivell local, s'està portant a terme un debat respecte la necessitat del canvi de model en la pressa de

decisions i des d'alguns ajuntaments s'intenta l'establiment de noves formes de participació que, més endavant seran tractades.

La participació consisteix doncs, no només en formar part de la collectivitat i exercir el dret a vot en la configuració dels grups polítics que han d'exercir les seves funcions en les diferents legislatures, sinó en **prendre part** en les decisions polítiques que afecten la vida dels pobles i ciutats. I això vol dir simplement, que els ciutadans han de poder decidir més i els polítics han de cedir **part** del seu protagonisme a la societat.

De fet, participació ciutadana no és altra cosa que exercir el compromís que la ciutadania té amb el municipi. Aquest compromís també el té i molt més accentuat, l'administració pública local. En el marc relacional entre ambdós agents per a determinar les polítiques a aplicar en el municipi i exercir el control de les mateixes és on es produeix la participació ciutadana.

Des de la pròpia societat no ens podem desentendre de les responsabilitats collectives. I en aquest sentit, podríem interpretar que el civisme i la convivència constitueixen el primer esglaó de la participació. Perquè la comprensió i respecte vers els altres són condicions absolutament necessàries **per a** exercir la participació.

ES MES FACIL CONSTRUIR CIUTATS QUE CONSTRUIR VIDA URBANA

(Carmen Gavira). Seminari Menéndez y Pelayo sobre "Democràcia participativa". Organitzat per la Favb de Barcelona. 1995

On es participa

La participació ciutadana es pot exercir en els diferents nivells de l'Administració Pública, si bé, on s'ha posat més de manifest la necessitat de la mateixa on és més possible exercir-la, és en el municipi, per tractar-se del nivell de l'administració més proper al ciutadà i quines decisions afecten molt més directament a la ciutadania.

L'estructuració de les formes de participació està també molt més afiançada en el món local que en altres àmbits superiors. L'establiment de Reglaments de Participació Ciutadana o en el seu defecte, les formes de participació contemplades en els ROMs esdevé un clar reflex d'això.

També des dels ajuntaments s'han impulsat les àrees de participació ciutadana que tenen com a finalitat afavorir l'impuls de la participació dels ciutadans i sobretot dels ciutadans organitzats.

Aquestes àrees però, es troben sovint mancades de capacitat política per a garantir la participació dels ciutadans en altres àrees del mateix ajuntament. La qual cosa comporta que sovint el discurs polític no s'ajusti a la pràctica política. Més endavant s'analitza aquest tema i es plantegen propostes per avançar.

Un altre consideració a tenir en compte és que no totes les funcions polítiques ni els serveis que es desenvolupen en un municipi són de competència municipal. En aquest sentit, la distribució competencial de l'Administració Pública no facilita la participació dels ciutadans i caldrà establir mecanismes de transmissió entre el govern local i àrees administratives de caràcter superior. També aquest tema serà tractat més endavant.

Requisits imprescindibles per a la participació

Com ja s'ha dit en la introducció, la participació no pot ser només un proposta electoral o un programa a concretar en funció de la voluntat dels polítics que l'impulsin. La participació ha de ser un compromís d'estil de fer política. Per això, la participació no depèn exclusivament de l'existència de normatives.

L'existència de normatives, per més afavoridores de la participació que siguin, no garanteix la participació sinó respon a les demandes de la població o com a mínim de les minories actives de la població.

El fet que les diferents formes de participació previstes en les diverses reglamentacions esdevinguin de caràcter consultiu i no resolutiu, si les diferents propostes que es presenten des de la ciutadania no són tingudes en compte, pot comportar un cert desencís entre els participants i pot acabar descoratjant per a continuar col·laborant.

D'aquesta manera, si s'estableixen normatives impulsores de la participació ciutadana i la regidoria que les impulsa no disposa de suficient consens o poder intern en l'equip de govern per a dur a terme les propostes que els participants realitzin, el resultat final serà sinònim de fracàs.

En aquest sentit, l'establiment de mecanismes de participació només es pot fer a partir del debat i consens polític de l'equip de govern i amb la ferma convicció que es tracta d'un dels pilars més fermes del programa polític a impulsar i que ha de ser absolutament transversal a diferents àrees de l'Ajuntament.

Tot i això i per a possibilitar la participació, els esforços de l'equip de govern s'han de veure corroborats amb els esforços de la ciutadania activa i per això cal que les formes de participació establertes siguin consensuades amb representants no polítics del

municipi. Perquè només el debat entre tots els agents podrà permetre definir quins poden ser els millors instruments de participació ciutadana en qualsevol municipi.

En definitiva no és un model relacional amb l'ajuntament sinó un compromís de tots i totes amb el municipi, amb el seu planejament i la seva governabilitat.

El futur de tota ciutat passa pel compromís dels seus actors socials i polítics i per tant han de ser tots els actors socials i polítics els que s'impliquin des d'un inici.

És conegut que la participació no s'improvisa, s'organitza. Requereix a més de la imprescindible voluntat política, canals adequats i propers a la ciutadania que, s'han d'anar repensant de manera continuada.

Que implica la participació

Massa sovint els ciutadans acostumen a fer ús de la queixa com a expressió d'allò que no els convenç des de l'administració pública. Aquesta actitud no fa sinó considerar inamovible allò que no agrada. D'altres ciutadans fan ús de la protesta, factor que incideix més en la reconsideració de les decisions preses des de l'administració, sobretot si aquesta protesta va acompanyada de propostes alternatives.

La participació ciutadana comporta la superació de la cultura de la queixa i la canalització de la protesta, malgrat que aquesta es pugui continuar exercint des d'altres espais.

La participació implica davant de tot, vèncer les pors que suscita per part de l'Administració Pública el fet que els ciutadans puguin prendre part en les decisions que afecten el futur de la ciutat, com la desconfiança que genera en les organitzacions potencialment participadores. I això només es pot superar en la pràctica quotidiana i atenent a les potencialitats (demandes no explicitades) de la societat.

Les coses que s'han de complir

Davant de tot i per a generar confiança als ciutadans, esdevé imprescindible que tant el llenguatge polític com la documentació facilitada per l'Administració Pública sigui del tot entenedora. Si el llenguatge és retòric, si la documentació és feixuga i carregada de tecnicismes difícilment suscitarà interès per part de la població i si no hi ha interès no hi pot haver participació.

Ja s'ha esmentat que un element clau per a potenciar la participació és la voluntat política de cedir poder a altres que actualment no en tenen.

Cal a més que els ciutadans que participen siguin capaços de fer participar a d'altres ciutadans i no es tanquin en les seves organitzacions, ni entenguin aquestes com les privilegiades i úniques amb capacitat de compartir amb l'Administració Pública les decisions que afecten a la societat. No hem d'oblidar que la participació és en bona part formació continuada, que desenvolupa la consciència cívica i fa comprensible l'interès general. Aquesta formació s'ha de fer extensible al més gran nombre possible de ciutadans.

Un element imprescindible per a facilitar la participació és la ferma convicció que allò que impulsa a participar és el conjunt, és la ciutat o el municipi. Dificilment la població se sentirà engrescada a participar si des de l'Administració o des de les organitzacions socials es defensen interessos corporatius. La defensa d'interessos corporatius va en detriment de la participació, atès que ni tots els sectors poblacionals ni tots els àmbits d'intervenció tenen el mateix pes en la societat. La participació no es pot convertir en una negociació dels agents potents de la societat deixant al marge la resta de població.

Compartir un espai territorial no vol dir forçosament compartir la mateixa idea de futur

Des d'on es participa

La societat és el conjunt de persones que conviuen en un mateix espai, que comparteixen un mateix espai. Aquestes persones poden tenir i tenen interessos diferenciats i en alguns casos contraposats. Per a la defensa d'aquests interessos propis (que afecten individualment les persones interessades) i aliens (que es motiven per qüestions de solidaritat vers altres persones menys afortunades) s'han creat organitzacions socials: associacions, fundacions, etc.

Aquestes organitzacions socials són les més adients per a participar amb l'Administració Pública per a la defensa dels interessos de la comunitat. Convé recordar en aquest punt que la participació ha de superar els interessos corporatius.

També és cert que ni tots els sectors de la societat estan organitzats, ni totes les persones amb capacitat d'intervenir i de proposar formen part d'organitzacions socials. En aquest sentit esdevé imprescindible que les persones a títol individual puguin fer aportacions per al conjunt i des d'aquesta convicció s'han d'establir mecanismes per a facilitar la participació individual.

En definitiva, la participació la poden exercir totes aquelles minories actives, organitzades o no que se senten compromeses amb el municipi.

Parlem de minories actives no com a consideració que la participació s'ha de limitar, sinó com a constatació que en tota organització i en tota societat són les minories actives les que impulsen els canvis i les que aporten noves idees per al conjunt.

El sector associatiu però, és heterogeni i no disposa sempre d'una visió de conjunt, per això és important que els actors participants siguin el més ampli possible, per a contrarestar la possible visió localista d'altres participants.

“La mateixa dinàmica de la societat civil genera interlocutores capaços de participar en nom del conjunt”.

Com es regula

ARTICLES QUE FAN REFERÈNCIA A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN LA CONSTITUCIÓ, LLEIS I REGLAMENTS

A) Constitució espanyola

- Article 22
 1. Es reconeix el dret d'associació.
 2. Les associacions que cerquin finalitats o facin servir mitjans tipificats com a delictes són ilegals.
 3. Les associacions emparades per aquest article hauran d'inscriure's en un registre únicament a efectes de publicitat.
 4. Les activitats de les associacions només podran ser dissoltes o suspeses en virtut d'una resolució judicial motivada.
 5. Es prohibeixen les associacions secretes i les de caràcter paramilitar.
- Article 23
 1. Els ciutadans tenen dret a participar en els afers públics, directament o per mitjà de representats lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal.

B) Ley Reguladora de las Bases del Régimen Local (Ley 7/1985, de 2 de abril)

- Artículo 69
 1. Las Corporaciones locales facilitarán la más amplia información sobre su actividad y la participación de todos los ciudadanos en la vida local.
 2. Las formas, medios y procedimientos de participación que las Corporaciones establezcan en ejercicio de su potestad de autoorganización no podrán en ningún caso menoscabar las facultades de

decisión que corresponden a los órganos representativos regulados por la Ley.

- Artículo 70

1. Las sesiones del Pleno de las Corporaciones locales son públicas. No obstante, podrán ser secretos el debate y votación de aquellos asuntos que puedan afectar al derecho fundamental de los ciudadanos a que se refiere el artículo 18.1 de la Constitución, 6 cuando así se acuerde por mayoría absoluta. No son públicas las sesiones de las Comisiones de Gobierno.
- 2.
3. Todos los ciudadanos tienen derecho a obtener copias y certificaciones acreditativas de los acuerdos de las Corporaciones locales y sus antecedentes, así como a consultar los archivos y registros en los términos que disponga la legislación de desarrollo del artículo 105, letra b), de la Constitución. La denegación o limitación de este derecho, en todo cuanto afecte a la seguridad y defensa del Estado, la averiguación de los delitos o la intimidad de las personas, deberá verificarse mediante resolución motivada.

3. Els drets anteriors resten, en qualsevol cas, limitats en tot allò que afecta la seguretat i la defensa de l'Estat, la investigació de delictes o la intimitat de les persones.
 4. El procediment per a exercir el dret d'informació s'ha de regular per acord del ple. En qualsevol cas, la denegació ha d'ésser motivada i justificada d'acord amb els supòsits establerts legalment.
 5. Els reglaments i les ordenances locals poden ésser consultats en qualsevol moment per tots els ciutadans.
- Article 141
 1. Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques. No obstant això, poden ésser secrets el debat i la votació d'aquells assumptes que poden afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució,⁹ quan així s'acordi per majoria absoluta. No són públiques les sessions de les comissions de govern.
 2. Són també públiques les sessions dels òrgans de participació.
 3. Les sessions dels altres òrgans de govern són secretes, llevat que es disposi altrament per acord del ple.

- Article 142

1. Els ciutadans poden exercir el dret de petició davant les autoritats locals sol·licitant l'adopció d'actes o acords en matèria de llur competència.
2. Les peticions s'han de formalitzar sempre per escrit.
3. Els requisits i la tramitació de les peticions s'han d'ajustar al que disposa la legislació que desplega l'article 29 de la Constitució i, si s'escau, la de Procediment Administratiu.

- Article 143

1. Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana.
2. En relació al municipi, per acord del ple, les associacions tenen dret a:
 - a. Rebre informació directa dels assumptes que són de llur interès.
 - b. Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.
 - c. Formar part dels òrgans de participació.
 - d. Intervenir en les sessions del ple i de les comissions d'estudi, d'informe o de consulta en els supòsits específics que es determinin.
- 3.
4. Sens perjudici del Registre General d'Associacions de la Generalitat, els municipis han d'establir un registre propi a l'efecte del que disposa aquest article.

.

- Article 144

1. Els alcaldes, amb l'acord previ del ple per majoria absoluta, poden sotmetre a consulta popular els assumptes de la competència pròpia

municipal i de caràcter local que siguin d'especial importància per als interessos dels veïns, llevat dels relatius a les finances locals.

2. L'alcalde ha de sotmetre al ple, a l'efecte del que estableix l'apartat 1, les sol·licituds de consulta popular presentades per un nombre de veïns que, com a mínim, sigui igual a:
 - a) El 20% dels habitants en poblacions de 5.000 habitants o menys.
 - b) 1.000 més el 10% dels habitants que excedeixen els 5.000 habitants, en les poblacions de 100.000 habitants o menys.
 - c) 10.500 més el 5% dels habitants que excedeixen els 100.000 habitants, en les poblacions de més de 100.000 habitants.
3. Per reglament s'han de determinar els requisits i les condicions per a exercir aquest dret.
4. L'autorització de la convocatòria de consulta popular s'ha d'ajustar a les regles següents:
 - a) La corporació local ha de trametre a la Generalitat una còpia de l'acord adoptat pel ple de l'ajuntament, la qual ha de contenir els termes exactes de la consulta.
 - b) El Govern de la Generalitat ha de trametre la sol·licitud municipal al Govern de l'Estat, a la qual ha d'adjuntar, si s'escau, un informe sobre la conveniència de fer la consulta, d'acord amb l'interès general de Catalunya.
 - c) Correspon al Govern de l'Estat d'autoritzar la consulta.

Alguns nivells de participació

El primer nivell de la participació és la informació. Sense informació no hi pot haver participació. Però la informació per si sola no fa participació.

De totes maneres, la informació esdevé fonamental i es tractada de diferents maneres que incideixen directa o indirectament en facilitar la participació. En primer lloc, s'ha de distingir entre la informació que l'ajuntament ens facilita i la informació que l'ajuntament recull de nosaltres.

La informació que l'ajuntament ens facilita ens permet conèixer quines són les accions que hi ha previst desenvolupar en el municipi, per tal que puguem fer les alegacions pertinents.

Hem de procurar que l'Ajuntament ens faciliti informació a priori, per tal que puguem incidir en les accions previstes. La informació a fets passats, ens permet conèixer decisions preses, però no facilita gens la participació.

Un municipi participat és aquell que l'Ajuntament consensua les polítiques amb la ciutadania.

La informació recollida

A l'Ajuntament, a l'igual que qualsevol altre nivell de l'Administració Pública, li interessa saber quina és l'opinió de la ciutadania, com a baròmetre del nivell d'acceptació de les polítiques que porta a terme. Per això s'utilitzen diferents canals:

- **Opinió de les organitzacions socials.** Les associacions, sobretot les associacions de veïns, amb el seu contacte periòdic amb els interlocutors municipals, facilita informació d'allò que cal en el territori en el que

incideixen. En tractar-se d'organitzacions de caràcter generalista i molt arrelades a espais territorials concrets coneixen de primera les mancances d'aquests espais i de la població que hi resideix. D'altra banda, les associacions de caràcter sectorial, també faciliten informació respecte els seus àmbits d'intervenció i els sectors de població intervinguts. D'ací que les relacions continuades entre ajuntaments i organitzacions socials esdevé fonamental per a la bona marxa del municipi.

- **Sondejos i enquestes.** Es tracta d'eines per a conèixer la percepció i opinió de la població davant fets concrets o sobre l'actuació general de l'equip de govern del municipi. En aquest sentit, s'han establert diferents sistemes de recopilació d'informació:
 - **Sondejos periòdics** per a detectar la percepció dels ciutadans i de les organitzacions socials, sobre els serveis existents en el municipi i de competència municipal. En aquests sondejos també s'acostuma a demanar opinió respecte del serveis que competeixen a altres administracions. Serveixen a més per a detectar si les organitzacions socials coincideixen de criteris respecte la ciutadania o fins a quin punt convergeixen les percepcions. La finalitat darrera d'aquests sondejos consisteix en veure l'evolució de la percepció en diferents espais temporals.
 - **Enquestes d'opinió** s'acostumen a realitzar davant fets puntuals o per a poder afinar en les propostes electorals. Es realitzen sobre la base d'una mostra representativa de la població.

Alguns autors consideren que la població ja comença a participar en facilitar opinió i aquesta opinió serveix als polítics per a **determinar** les línies a seguir. En qualsevol cas, convé fer algunes apreciacions al respecte:

- En primer lloc, es pot donar el cas que la persona consultada no disposi d'opinió formada sobre el tema de la pregunta. Amb la qual cosa, pot donar una resposta que més endavant i després d'haver-la reflexionat la modifiqui.
- Ni tots els enquestadors són neutres ni totes les enquestes pretenen recollir opinió. N'hi ha que pretenen incidir en crear una determinada opinió. S'ha de veure molt bé com es plantegen les estratègies per a la recollida d'opinió.
- No sempre el govern pot fer cas de les opinions dels ciutadans per a establir les seves polítiques. També es pot donar el cas que davant una opinió no desitjada pugui fer campanyes per a modificar l'opinió de la població
- Per tant, l'enquesta no sempre és operativa pel que fa a la participació ciutadana. Malgrat ho pugui ser per a l'obtenció d'informació d'una de les parts.

Les enquestes i sondejos s'acostumen a realitzar en municipis amb un gran volum de població. En poblacions més reduïdes, les relacions entre polítics i ciutadania s'estableixen a partir de la facilitat de contacte existent en les relacions quotidianes. El fet però, que la població pugui coincidir amb els càrrecs electes pel carrer i parlar-li no és sinònim de participació, si bé la facilita enormement. En aquest sentit, podríem considerar que les mateixes variables utilitzades per una AV en un barri per a conèixer l'entorn i detectar les necessitats dels veïns i veïnes, són les que incideixen en un equip de govern d'un municipi petit, si bé des de l'Ajuntament es disposen d'altres mecanismes per a aprofundir en el coneixement de la població i a més es disposa d'una

estructura de personal que està permanentment en contacte amb la població des de diferents àmbits.

En qualsevol cas, hem de tenir molt present la diferencia existent entre l'opinió manifestada i la participació exercida. Recordem que la informació per si sola no fa participació.

La resta de nivells de participació acostumen a estar regulades a partir dels Reglaments Orgànics Municipals – ROMs o més directament a partir de Reglaments de Participació Ciutadana, que seran analitzats més endavant, a partir d'un reglament tipus.

Algunes notes sobre els agents principals de la participació

Els agents principals de la participació en qualsevol municipi són l'Ajuntament i les organitzacions socials. La mateixa dinàmica que s'ha estat marcant des de la transmissió democràtica ens porta a detectar alguns disfuncionaments que, al marge del que s'ha assenyalat anteriorment, convé revisar.

Des dels ajuntaments, tot i que s'està revisant amb una certa timidesa, el foment de la participació ciutadana s'ha realitzat i s'està realitzant mitjançant les Àrees de Participació Ciutadana, i això implica un seguit de consideracions¹ que passem a exposar:

- Debilitat teòrica de les àrees de Participació ciutadana, que no sempre recullen i interpreten els nous moviments socials emergents.

¹ Algunes de les consideracions que es fan són conclusions del Seminari sobre “Nuevos movimientos sociales y Participación Ciudadana” que es va celebrar a València el novembre de 1997. I de “la Participación Ciudadana”, de la Mesa Cívica pels Drets Socials.

- Excessiva especialització de l'àrea com a òrgan de participació per antonomàsia i poca relació transversal amb les diferents àrees de gestió municipal. De manera que l'Àrea de Participació, pot no respondre a la realitat de la participació en les diferents àrees de gestió on d'una manera o altra la societat participa; també es pot donar el cas que exerceixi una influència escassa o nulla en el conjunt de la Corporació.
- Poc poder polític en el marc de l'equip de govern. En tractar-se d'un tema que afecta totes les àrees d'un ajuntament, si la participació ha de ser efectiva, ha d'ésser assumida per la totalitat de l'equip de govern. Si aquesta concepció no és dominant entre els polítics de la corporació, l'Àrea de Participació ha de poder incidir en la resta d'àrees o com a mínim en aquelles més reticents a ser participades, per a la qual cosa, el/la regidor/a de Participació Ciutadana ha de tenir suficient poder polític o bé l'Àrea de Participació ha de dependre directament d'Alcaldia.
- Un problema que es pot presentar és que l'Àrea de Participació desenvolupi unes tasques més properes al paternalisme i al clientelisme que al debat. Això sobretot es pot donar en aquells municipis en que les organitzacions socials siguin febles. Si això es produeix serà molt difícil exercir la participació perquè caldrà trencar un cercle viciós i difícilment hi haurà agents amb la capacitat suficient per a fer-ho.

No s'ha de confondre debat amb tertúlia. Debat implica afrontar diferents punts de vista i intentar arribar a consens sobre objectius. Tertúlia és comentar quelcom plegats sense més compromís. En el primer cas es participa, en el segon simplement es comunica.

- Hi ha un tema prou important que, en la situació actual de relacions entre el teixit associatiu i l'Administració Pública, pertoca a ambdós avançar cadascun en la mesura de les seves possibilitats: potenciar el teixit associatiu existent, facilitar la creació de nou associacionisme i facilitar els nexes, trobades, intercanvis, etc.

Pel que fa a les associacions també cal fer alguns replantejaments per a millorar la participació.

- En primer lloc, convé que les associacions “participadores” siguin a la vegada associacions “participades”. Altrament s'entraria en una greu contradicció al demanar cessió de poder a l'Ajuntament i no cedir-ne internament en l'organització.
- D'aquesta manera, si una associació no és participada difícilment representarà altra cosa que els interessos dels dirigents.
- I seguint en aquesta línia, les aportacions i propostes que en nom de les associacions es realitzin mitjançant les diferents formes de participació establertes només seran opinions personals i no opinions collectives.

S'ha de millorar i molt en la democràcia interna de les organitzacions socials

- un altre element a tenir en compte és que en el mateix territori hi ha diferents organitzacions que intervenen en sectors diversos. Cadascuna d'aquestes organitzacions és susceptible d'exercir la participació, per entre tots disposar d'una visió de conjunt. Si una organització es creu portaveu únic de la població, apart de menysprear a la resta de ciutadania, incideix en dificultar la participació.
- En qualsevol cas i per exercir la participació amb garanties s'ha de disposar d'una visió global del municipi o del territori d'incidència, s'ha de conèixer i compartir amb d'altres agents i s'ha de fugir dels corporativismes socials.
- Cal també aprendre a distingir a nivell intern, entre el treball del representant voluntari i el del tècnic o assessor. En una associació amb funcionament democràtic, ocupar un càrrec és representar el conjunt del col·lectiu, mentre es compleix el mandat. Les funcions tècniques (d'interpretació de documentació, i altres) corresponen als tècnics o als assessors externs, però les propostes davant l'Administració Pública les han de portar els que ocupen càrrecs polítics en l'associació.

EL VERB DE LA PARTICIPACIÓ

Jo participo

Tu participes

Ell participa

Nosaltres participem

Vosaltres participeu

Ells decideixen

Pintada apareguda als carrers de Paris durant el maig de 1968. Recollit per Jordi Borja a: "Estado y ciudad"

Formes de participació

Les formes de participació establertes en diferents ajuntaments venen mediatitzades per lleis d'àmbit superior, ja exposades i que, en alguns casos, condicionen la pròpia voluntat de les administracions locals que volen fomentar la participació.

Hi ha un element a tenir en compte i és que a l'igual que els representants d'una associació davant tercers només ho són aquells que han estat elegits pel conjunt del collectiu que conforme l'associació, els representant del municipi només ho són aquells que han estat elegits pel conjunt de la població amb dret a vot. D'aquesta manera les diferents formes de participació que es preveuen en els Reglaments de Participació o en els ROMs són consultives i no vinculats. La diferencia rau en que la junta directiva d'una associació es veu obligada per llei, a passar comptes de manera anual davant els associats en l'assemblea general ordinària, la qual li ratifica el mandat o fins i tot té potestat per a canviar els membres dirigents; en un ajuntament es passen comptes en

funció de la voluntat política dels que ostenten el poder i no s'han establert mecanismes per a sancionar l'incompliment del programa pel qual varen ser elegits.

D'aquesta manera, les diferents formes de participació que s'assenyalen a continuació tenen la capacitat de pressionar però no de decidir. Sempre decidirà qui ha estat elegit per a governar.

Com hem esmentat anteriorment els ajuntaments de ciutats mitjanes i grans s'han dotat de Reglaments de Participació que, en alguns casos, ja han estat revisats i actualitzats atès que els primers varen entrar en vigor a mitjans dels anys 1980.

S'exposa a continuació una proposta de Reglament de Participació en els que s'han afegit algunes recomanacions i reflexions per tal de tenir en compte quan es discuteixin continguts entre els ajuntaments i les associacions².

No es fa una anàlisi dels diferents reglaments treballats sinó que es proposa un redactat incorporant elements de reflexió per a tenir-los en compte en la mesura que es cregui convenient.

La primera consideració a fer abans de passar al redactat és que els mateixos continguts d'un reglament haurien de ser consensuats amb les organitzacions socials que hauran de participar i que amb aquest fet ja estan participant, sempre com s'ha dit, en el marc de la llei vigent. Difícilment es pot parlar de participació si les normes que l'han de fomentar o condicionar són decidides exclusivament per una sola part.

² Els reglaments que s'han tingut en compte són: "Reglamento tipo de Participación Ciudadana" proposat per la Federación Española de Municipios y provincias. "Reglament de Participació de l'Assemblea de la Terra, celebrada a Girona. "Proposta de Reglament de Participació" elaborat per les associacions de veïns i veïnes del Vallès Oriental, en les trobades de Sant Celoni i Lliçà d'Amunt, i Proposta de Reglament de Participació que la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Castelldefels va entregar a l'Ajuntament d'aquest municipi. Normes Reguladores de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Badalona

Proposta de continguts d'un Reglament de Participació Ciutadana

És important que un Reglament de Participació no comenci el redactat de manera asèptica, o amb títol preliminar referenciant exclusivament allò establert per lleis de caràcter superior. Les primeres lletres d'un reglament haurien de ser el compromís que l'Ajuntament pren per al foment de la participació ciutadana.

El reconeixement d'adopció de compromís per part de l'Ajuntament és la millor garantia que creu en la participació i que no estableix i aprova un reglament per estar al dia respecte d'altres corporacions municipals.

El preàmbul pot contenir una declaració de principis assenyalant aquells aspectes que demostren que l'Ajuntament assumeix compromís de ser participat. Un exemple podria ser:

- **Compromís de l'Ajuntament amb la participació**
 - Esment dels aspectes més afavoridors de la participació del nostre ordenament jurídic
 - Compromisos assumits de caràcter més global: Signatura de documents de caràcter ètic i/o polític que fan referència al foment de la participació dels ciutadans: Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a les Ciutat, per exemple.
 - Interpretació del que es considera participació ciutadana
- **Incidència de la participació en l'organització municipal**
 - Com a factor imprescindible de l'organització municipal
 - La transversabilitat de la participació a l'Ajuntament
 - Compromís que totes les àrees poden ser participades

- **Compromís amb la ciutadania**
 - Compromís endegar iniciatives de consolidació del teixit associatiu
 - Assumpció de propostes de la ciutadania no empadronada (llevat d'aquells casos que s'ha de fer per imperatiu legal)
- **Compromís que l'Ajuntament serà transmissor de les necessitats i/o propostes d'abast competencial supramunicipal**
 - Garantia de transmissió de propostes
 - Creació de comissions de seguiment
 - Reivindicació conjunta Ajuntament – ciutadania en benefici de la ciutat
- **Objectius del Reglament de Participació**
 - Que es pretén amb el Reglament a nivell general
 - Que es pretén a nivells sectorials
- **Capítol I. Drets dels ciutadans i ciutadanes**
 - **Dret a la informació**

Ja hem esmentat que la informació per si sola no és participació però sense informació no es pot participar.

Respecte al tema de la informació cal fer alguna consideració: l'Ajuntament informa d'aquelles coses que li interessa que sàpiguen els ciutadans i es posa èmfasi de manera especial en el recordatori de les obligacions contributives. Aquest interès en fer conèixer les obligacions, no té parangó amb els esforços per a informar als ciutadans dels drets que els emparen i menys encara en els referents a la participació ciutadana. Així ens

podem trobar que en una ciutat hi existeixi un reglament de participació i que algunes associacions ignorin la seva existència i per tant, les possibilitats d'incidir en la vida pública

Un ajuntament hauria de posar el mateix èmfasi en comunicar a la ciutadania els seus drets que el que posa per informar dels seus deures

- **Dret de petició**

És la possibilitat que qualsevol persona o associació pugui adreçar-se a qualsevol òrgan municipal per formular sol·licituds en temes de competència municipal o demanar aclariments sobre les actuacions de l'ajuntament.

S'està instaurant en molts ajuntaments la possibilitat que aquest dret es pugui exercir a més mitjançant sistemes telemàtics.

- **Dret d'Audiència**

Possibilitat de ser escoltat en la tramitació dels expedients administratius on s'acrediti interès legítim, i no es vulneri el dret a la intimitat de les persones, els drets dels menors o que es refereixin a matèries legalment reservades. Una de les maneres d'expressar-se aquest dret és mitjançant l'audiència pública que s'explica més endavant.

- **Dret a la iniciativa ciutadana**

La iniciativa ciutadana és aquella forma de participació per la qual els ciutadans sol·liciten a l'Ajuntament que porti a terme una determinada activitat de competència i interès públic municipal, a la finalitat de la qual aporten mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

Qualsevol persona o grups de persones físiques o jurídiques pot plantejar una iniciativa ciutadana

L'Ajuntament haurà de reservar anualment una partida per sufragar aquelles activitats que es realitzin per iniciativa ciutadana.

La reflexió a plantejar en aquest sentit, és perquè els ciutadans que plantegin una iniciativa ciutadana han d'aportar quelcom, quan els recursos utilitzats per l'Ajuntament ja són aportats pels ciutadans

- **Dret a la consulta popular o referèndum**

Possibilitat que tenen tots els ciutadans a ser consultats respecte dels assumptes públics i a més a plantejar que aquesta consulta es faci a tots els residents en un territori determinat.

La reflexió a fer en aquest sentit, es basa en el fet que per a dur a terme un referèndum o consulta ciutadana s'han de realitzar un seguit d'accions fins a ser permès pel govern de l'Estat. Possiblement massa envolum per a una qüestió de caràcter consultiu.

D'altra banda, no s'ha d'oblidar que en un referèndum hi juguen un paper molt important, els mitjans de comunicació. I en aquest sentit, l'establiment d'un referèndum de caràcter local hauria de comportar les mateixes possibilitats d'us per part de les diferents opcions plantejades; consensuant els anuncis de la pregunta a formular.

- **Dret a la participació**

Reconeixement explícit que els ciutadans tenen dret a participar de manera individual o a partir de les organitzacions socials de les que formen part.

Aquest dret pot ser reconegut en el mateix preàmbul

- **Dret d'intervenció a les sessions públiques municipals**

Dret a intervenir en les sessions públiques del Ple municipal. I dret a intervenir en comissions informatives en aspectes que puguin ser d'interès per a les seves finalitats. Òbviament aquest dret és només de veu.

El dret a intervenir en el Ple Municipal, és d'una importància vital perquè en el ple municipal es debat i s'aproven les actuacions municipals que afecten directament a la ciutadania. Limitar aquesta possibilitat és considerar que els ciutadans no poden incidir en ajudar als polítics a prendre les decisions més correctes.

Malgrat que en comissions s'hagi pogut discutir i fins i tot consensuar els temes a tractar en el Ple, els ciutadans tenen dret a conèixer l'opinió d'altres ciutadans sobre els temes que afecten al conjunt.

És obvi que les intervencions han de ser regulades d'una manera o altre, sense impedir mai però la llibertat d'expressió, altrament alguns plens es podrien bloquejar. Però una cosa és regular el temps d'intervenció i una altra cosa és considerar que els ciutadans no tenen res a dir en el moment de la presa de decisions que, recordem, els polítics les prenen en nom dels ciutadans.

- **Dret a presentar queixes, reclamacions i suggeriments**

L'Ajuntament ha de reconèixer el dret dels ciutadans a presentar queixes, reclamacions i suggeriments respecte del funcionament dels serveis públics.

Es tracta també d'un dret que en molts ajuntaments es pot fer també mitjançant sistemes telemàtics.

A l'hora de consensuar els continguts d'un Reglament cal fer constant l'obligatorietat de l'Ajuntament a respondre en un determinat període de temps.

- **La descentralització municipal**

La descentralització ciutadana consisteix en apropar els òrgans de decisió al ciutadà i facilitar la gestió dels serveis públics en un àmbit més proper. Òbviament això es porta a terme en ciutats mitjanes i grans.

- **Les oficines d'informació i atenció ciutadana**

Les oficines d'informació i atenció ciutadana són una forma de donar resposta a la ciutadania i canalitzar les demandes que aquesta realitza per a qualsevol servei municipal.

Tot i que no depèn de la voluntat dels responsables municipals, aquestes oficines haurien d'esdevenir finestretes úniques per a la relació dels ciutadà amb l'Administració Pública amb independència del nivell d'Administració a qui pertoquin les competències plantejades.

Els ciutadans no tenen culpa del model organitzatiu de l'administració Pública, però en paguen les conseqüències
--

- **Els mitjans de comunicació municipals**

Els mitjans de comunicació municipals han de reservar espai per a que la ciutadania pugui expressar les seves opinions respecte del municipi.

La participació però no hauria de quedar circumscrita a fer escrits i tenir el drets de ser publicats (sempre que no atemptin contra els drets de les persones) sinó que la participació està en els mecanismes de control d'aquests mitjans, sobretot dels de major impacte en la població (ràdios i televisió local)

L'Audiència Pública

L'Audiència Pública és aquella forma de participació a través de la qual, els ciutadans proposen a L'Ajuntament l'adopció de determinats acords o reben d'aquesta informació de les actuacions politico – administratives, en el desenvolupament de la qual poden assistir els ciutadans. L'Audiència Pública pot ser per iniciativa municipal o per demanda dels ciutadans. I pot ser de ciutat o d'àmbit territorial menor.

En el primer cas s'acostumen a realitzar audiències públiques sobre les matèries següents:

- Pressupostos municipals
- Ordenances fiscals
- Programa d'Actuació Municipal

Per a la demanda d'audiència pública, per part de la ciutadania, cal que es presentin un determinat nombre de signatures d'entre la població inscrita en el cens electoral. Requisit que també és imprescindible per altres demandes de la població, com per exemple: convocatòria d'un referèndum.

Hem de tenir present que si el nombre de signatures necessàries per a la sollicitud d'una audiència pública es determina sobre el nombre d'habitants del municipi, aquest percentatge s'ha de comptabilitzar sobre la població inscrita en el cens electoral. Atès que no són vàlides les signatures de la població menor d'edat. Tot i que alguns ajuntaments accepten signatures a partir dels 16 anys.

El Registre Municipal d'Entitats

La majoria d'ajuntaments ha instaurat un Registre Municipal d'Entitats en el que generalment s'inclouen les associacions i fundacions del municipi.

Aquest Registre és simplement una eina per a conèixer la realitat associativa existent en el municipi.

En els ajuntaments que existeix el Registre, s'insta a les associacions a inscriure-s'hi per a poder tenir accés als recursos públics municipals (locals, subvencions, etc.). Tot i que en molts ajuntaments no es porta un control exhaustiu del mateix, cal realitzar el tràmit pertinent i actualitzar les dades de l'associació en funció del que la normativa del registre assenyali.

Hem de tenir present que el Registre Municipal, no té res a veure amb el Registre d'Entitats Jurídiques de la Comunitat Autònoma i que les associacions han de figurar i actualitzar dades en ambdós registres.

La funció del Registre esdevé útil per a conèixer la realitat associativa d'un municipi, sobretot si s'actualitza periòdicament. L'actualització del Registre pot semblar fàcil de realitzar atès que tota associació per a rebre suport de l'Ajuntament ha de figurar inscrita en el mateix. Ara bé, el fet que majoritàriament el Registre i la seva actualització i depengui directament d'una Àrea que no té relació amb les associacions del municipi comporta que la relació amb les associacions es faci al marge de l'actualització del mateix. És a dir, una àrea que manté relacions amb una associació perquè intervé en el mateix àmbit, el que procura bàsicament és que l'actuació d'aquesta associació s'emmarqui en el projecte que s'ha presentat i pel qual ha estat finançada. I queda molt en segon terme, les comprovacions administratives de l'actualització de dades de

l'organització. La funció del Registre és administrativista i la funció de l'Àrea és de compartir projectes i polítiques amb l'associació promotora.

Els consells sectorials

Els consells sectorials tenen com a finalitat promoure i canalitzar la participació de les associacions i de la ciutadania en els diferents sectors de la vida ciutadana en que l'Ajuntament té competències, per a fer possible una més gran corresponsabilització dels ciutadans en els afers públics municipals.

Els Consells, a nivell territorial, poden ser de barri, districte i/o ciutat, segons grandària del municipi. En algunes ciutats es disposa de consells sectorials (per àmbits temàtics: cultura, gent gran, dona, esport...) de consells territorials (per barris, districtes...) i de consell de ciutat que, en alguns casos es reserven per a la participació de les organitzacions de segon grau (federacions, coordinadores..).

Respecte dels Consells com a òrgan de participació possiblement més rellevant atès que es tracta d'una forma permanent , o com a mínim no puntual, de participació, cal fer diferents consideracions:

- En primer lloc, no tots els ajuntaments tenen establerta la forma de selecció de les associacions que n'han de formar part. Normalment s'han avisat les associacions del mateix sector d'intervenció i s'han apuntat les que han volgut.
- Si la decisió de formar part d'un Consell és determinada per l'associació, entenem que aquesta exerceix un dret fonamental però si l'existència del consell no es publicita de manera periòdica les associacions de nova creació, que intervenen en el mateix sector, poden desconèixer la possibilitat de

participar en aquest òrgan i, en aquest sentit, limitaria la participació ciutadana.

- Un tercer element a tenir en compte és que molts consells contempnen la participació de persones a títol individual; la qual cosa, facilita la participació d'aquell sector de població que no es sent representada per les organitzacions existents. La reflexió a fer en aquest cas és si, en el supòsit d'haver de votar alguna proposta, el vot de la persona individual té el mateix valor que el vot d'una persona representant d'un collectiu. Són pocs els ajuntaments que en les seves normatives han establert el vot ponderat com a possibilitat en cas de votació de propostes.
- Tots els consells són presidits per l'Alcalde/essa o Regidor/a en qui delegui. Això significa que qui convoca i generalment qui determina l'ordre del dia és el/la regidor/a i òbviament la convocatòria s'estableix en funció de la seva agenda. Una proposta a plantejar és l'existència d'un coordinador associatiu que, elegit per les diferents associacions que formen part del consell, estableixi l'ordre del dia conjuntament amb el responsable municipal. En aquest sentit, cal assenyalar que alguns ajuntaments han incorporat la figura d'un vice-president associatiu, que realitza una tasca de coordinació, perquè si un vice-president pot actuar en substitució del president, podríem topar amb impediments de caràcter legal atès que una persona no electe podria substituir a un càrrec electe.

El consell general o de ciutat

En alguns ajuntaments s'han constituït el consell general o consell de ciutat. Aquest consell, aglutina els diferents àmbits d'intervenció i sectors de població. No es tracta per tant, d'un consell sectorial, sinó, com el seu nom indica, d'un consell general.

Les funcions d'aquest consell són a l'igual que en la resta de consells, la de facilitar opinions i propostes per a la millora de la ciutat.

Cal explicitar algunes qüestions referides a aquest tipus de consell: d'una banda, poden acabar fent una certa coordinació de la resta de consells sectorials que, d'altra manera, pateixen dificultats en aquest aspecte i d'altra que els components del consell general o de ciutat poden ser les organitzacions de segon grau existents en el municipi, amb independència que també hi puguin figurar altres formes i nivells associatius.

Fins a l'actualitat només en algunes grans ciutats s'han instaurat el consell general o de ciutat. Cal plantejar-se però, que si una de les seves funcions ha de ser la coordinar la resta de consells potser la creació d'aquest consell pot ser més àmplia i no circumscriure's només a determinats municipis.

La Memòria participativa

Es tracta d'un compromís de l'ajuntament mitjançant el qual, no es portaran a terme grans intervencions de caràcter urbanístic, sense haver-se realitzat un seguit de trobades amb la població que es pot veure afectada per la intervenció. Es tracta de quelcom semblant a la necessitat de disposar d'un estudi d'impacte mediambiental, abans de procedir a una gran obra pública. En aquest sentit, per a poder dur a terme la intervenció urbanística es necessitaria que s'haguessin realitzat els compromisos participatius.

Promoció de la declaració d'utilitat pública

Alguns ajuntaments assenyalen en els Reglaments de Participació Ciutadana que afavoriran la declaració de les associacions com a entitats d'utilitat pública. Cal esmentar que la declaració d'utilitat pública és una funció que correspon al Consell de Ministres de l'Estat, i per tant els ajuntament poden fer poca cosa més que ajudar a presentar la documentació necessària per a la realització del tràmit.

D'altra banda, la declaració d'utilitat pública comporta un seguit d'avantatges a les associacions però també un increment en l'esforç quotidià per a la millora de la gestió. Tot i la necessitat de portar la gestió econòmica de manera molt acurada, algunes associacions, sobretot les de poc volum econòmic, acostumen a utilitzar exclusivament el control de tresoreria per a la seva comptabilitat.

La Declaració d'Utilitat Pública comporta, entre d'altres coses, l'aplicació del Pla General Comptable; la qual cosa pot comportar un volum més important de treball i sobretot una especialització en la configuració i control dels temes econòmics.

D'altra banda, i al marge de les poques concrecions que es fan en aquest sentit, cal plantejar-se el perquè volem la declaració d'utilitat pública, si les nostres activitats suposen l'elaboració de pocs projectes.

Una altra cosa que, actualment està en debat en diferents ajuntaments és la declaració d'utilitat ciutadana, que, no s'ha definit exactament en què es pot traduir a nivell d'ajuts a les associacions però que pot configurar un primer pas vers un pacte local entre ajuntament i entitats associatives.

Gestió d'espais públics

La gestió d'espais i equipaments públics per part de les organitzacions socials, s'està entenent cada vegada més en els municipis de Catalunya. Es tracta tant d'una manera de

participar, com d'una manera d'avançar vers la rendabilització econòmica d'aquests equipaments i tanmateix de les associacions que els gestionen. Cal fer en aquest sentit algunes consideracions:

- L'espai a gestionar s'ha d'emmarcar en la nostra línia de treball.
- La gestió d'un equipament, a l'igual que l'oferiment de serveis des de la nostra organització ha de constituir un mitjà i no una finalitat en si mateixa.
- Cal negociar amb l'Administració Pública i deixar sentades les bases de manera que no es produeixin mals entesos, ni s'hagin d'assumir costos addicionals no previstos.
- Malgrat puguem gestionar un espai, mai hem de considerar aquest espai com al nostre espai exclusiu. Quan gestionem un espai públic estem gestionant quelcom de tota la comunitat.

“Yo oigo y olvido, veo y recuerdo, hago y entiendo”. Proverbio chino

Consideracions finals

Un Reglament de Participació Ciutadana pot contemplar, i de fet és bo que ho contempli, que l'Ajuntament està obert a portar a terme noves formes de participació que puguin resultar d'interès per al foment de la participació en el municipi. Aquestes formes de participació poden haver estat experimentats en d'altres territoris o es poden crear de bell nou en el nostre. En el capítol de noves experiències de participació es fa referència a aquelles formes que a l'actualitat s'estan extrapolant al nostre país.

Cloem per tant, amb la recomanació que es deixin obertes les possibilitats d'establir noves formes de participació en el Reglament de Participació Ciutadana.

Alguns obstacles a remoure per a millorar la participació ciutadana en el municipi.

Ja s'ha esmentat en les pàgines anteriors alguns dels aspectes que són susceptibles de millora en els agents que promouen i exerciten la participació.

Tot i això hi ha encara algunes consideracions a fer respecte dels dos principals agents municipals: l'Ajuntament i les associacions.

Es plantegen tot seguit algunes consideracions per a reflexionar sobre aquells aspectes a millorar.

Des dels ajuntaments

- Plantejar debat seriós a nivell intern a l'ajuntament per a impedir que la utilització de canals no normalitzats pressioni als polítics u tècnics. Això vol dir, entre d'altres coses, compromís polític de respectar les regles del joc que s'hagin establert.
- Evitar l'ús instrumental de les subvencions o l'ús partidari de les associacions existents respectant el pluralisme associatiu, ideològic, polític o d'interessos.”
- Realitzar de manera constant una renovació de la informació a la població indicant els sistemes de participació establerts i les possibilitats que tenen els ciutadans per a participar.
- Disposar de manera pròpia o millor mitjançant convenis amb entitats, d'un servei professional per a contribuir a la millora dels processos formatius per a les associacions.

Des de les associacions

L'associació és una unió de persones, de base democràtica, en la qual cada persona associada té un vot i un sistema orgànic de direcció que s'assenta en una doble estructura: l'assemblea general i l'òrgan de govern. És important doncs que l'opinió que es porti a les estructures de participació sigui la de l'assemblea en línies generals (definides per la missió de l'entitat) i la de l'òrgan de govern per a les propostes més concretes. Mai però l'opinió personal de la persona assistent.

En un altre nivell convindria definir millor la funció de les organitzacions de segon grau en una doble vessant

Per un costat són les que poden disposar d'una visió de ciutat més global que les que s'emmarquen en un territori més acotat. I per tant les que estant en més disposició de participar en àmbits superiors als de barri.

D'altra banda, són les que a més de representar el col·lectiu d'associats, poden estimular la participació de la resta, tot facilitant eines d'interpretació d'informes i documents públics i estimulants l'intercanvi d'experiències de participació.

La demanda de més participació vers allò públic no es tradueix, però, en el foment de més participació en l'organització interna de les entitats. De fet, els capdeventers de les associacions han posat més èmfasi en la consecució dels objectius plantejats que en la dinàmica interna per aconseguir-los, la qual cosa té la seva lògica, atès que la població s'identifica més amb les finalitats de l'entitat, i és vers aquestes que fa les seves aportacions, i no s'implica decisivament en la seva participació directa.

Si les relacions internes s'estableixen entre Junta i Assemblea, els "salts" que han de fer els associats a l'hora d'integrar-se en els òrgans de direcció són molt

grans. I si no hi ha estímuls que en facilitin la incorporació, les dificultats esdevenen molt complicades

D'altra banda, en la majoria d'associacions l'assemblea anual esdevé l'únic indicador de participació interna. Fórmules com ara assemblees sectorials per atendre els socis que es puguin interessar per qüestions concretes o la vocalia de participació interna són formes poc experimentades a casa nostra.

Alguns indicadors de participació interna

Per tal d'avançar en la participació interna en les associacions, que es traduirà en implicació ciutadana, s'assenyalen alguns indicadors per tal que puguin servir de base per a establir anàlisi comparatives en la vida de l'associació.

Alguns indicadors de la participació – implicació ciutadana

- El funcionament positiu de les xarxes i plataformes a nivell de barri
- El nivell quantitatiu d'assistència a les assemblees segons el caràcter de les mateixes.
- Els grups o equips intermedis entre la Junta i les assemblees
- L'ús i fidelització dels socis respecte dels serveis i consulta, i activitats de l'associació.
- L'audiència i bona recepció dels mitjans de comunicació entre l'AV i el barri.
- El dinamisme de la renovació constant dels grups establerts.
- La bona coordinació i consens entre aquests
- Les juntes obertes i renovades

L'aportació de noves iniciatives de grups i de nous grups i la bona acceptació per part de la junta.

- La unitat en la reivindicació i posicionaments: un bon estat d'opinió (i de debat no de conflicte)

La capacitat de dur a terme les decisions

El foment de l'associacionisme com a garantia de futurs participants:

Els ajuntaments haurien d'afavorir la consolidació de les associacions i la millora permanent de les mateixes per a aconseguir poder disposar de futurs participants. En el ben entès que sense estructures potents la participació sempre serà dèbil

Per aquesta raó s'exposen un seguit de propostes que s'haurien endegar des dels ajuntaments per afavorir l'associacionisme i de passada per a garantir la participació ciutadana o el que és el mateix: el compromís dels ciutadans organitzats en la millora diària de la ciutat.

- Declaració d'utilitat ciutadana
- Reserva pressupostària per a la millora qualitativa de les associacions
- Aportacions extraordinàries en concepte d'interès socials
- Establiment d'una tipologia d'associacions en funció de l'aportació d'aquestes al municipi.
- Foment d'un codi ètic de les associacions
- Establiment de criteris clars i públics d'atorgament de subvencions i sobretot d'ús de locals públics
-
- Establir compromisos mínims socials per a les associacions que perceben diner públic amb independència del projecte que presenten.

Establiment de seminaris amb participació conjunta administració – associacions per a fomentar la visió i funció de ciutat.

Experiències de participació veïnal des d'altres institucions

Des de la Fundació Jaume Bofill³ es va publicar un llibre sobre experiències de participació ciutadana en diferents espais. N'hem seleccionat algunes per tal de facilitar la reflexió i possibilitar la seva extrapolació

Birmingham

S'ha creat un sistema de participació veïnal format per representants de 95 barris elegits en les eleccions. Aquest sistema presenta una estructura de tres nivells:

A/ associacions veïnals

B/ comunitats (d'associacions veïnals)

C/ Pannell Consultiu Ciutadà (format per les diferents comunitats)

Dayton

Sistema de Pannells Prioritaris. Els seus membres són elegits a través d'una votació per correu i representen un seguit de barris. El sistema funciona com un canal de comunicació bidireccional entre el consistori i els ciutadans

Portland

Disposa de set pannells de Coalicions de Districte que integren representants de més de 90 barris. Cadascun d'ells té un contracte amb la ciutat per oferir serveis de participació ciutadana a la seva comunitat.

Saint Paul

Està dividida en disset Consells de Districte, cadascun d'ells elegit per residents de l'àrea del consell. Cada consell té una oficina veïnal, tot i que hi ha iniciatives financeres i treballs voluntaris addicionals.

³ Democràcia i Participació Ciutadana, Núria Font Edit. Mediterrànea, Primera edició 1998.

Fòrums de discussió

Els fòrums de discussió és una categoria d'instruments de participació ciutadana consistents a reunir ciutadans que decideixen participar voluntàriament en processos deliberatius estructurats. Per tant, no pretenen influir en el processos de presa de decisions.

Conferències de consens

Les conferències de consens són instruments de participació ciutadana que permeten a ciutadans expressar la seva opinió sobre qüestions relacionades amb la política tecnològica. Les conferències de consens són originàries de Dinamarca on, des de 1987, s'han organitzat al voltant d'una dotzena. Aquestes han tractat un seguit de qüestions relacionades amb la ingenieria genètica, la contaminació atmosfèrica, la infertilitat i l'agricultura sostenible, entre d'altres (Sclove, 1996). Les conferències de consens també s'han impulsat als Estat Units, Gran Bretanya i Països Baixos.

El Dictamen resultant de les conferències es presenta al Parlament i es fa públic pels mitjans de comunicació.

Tot i que es tracta d'un model utilitzat en àmbits superiors als de municipi, ens ha semblat adequat exposar-los atès que es poden extrapolar per a la seva realització en l'àmbit local.

Democràcia i telecomunicacions

Teleconferència Legislativa impulsada per l'Estat d'Alaska

Audiència pública d'àmbit estatal que permet als ciutadans plantejar preguntes i expressar opinions electrònicament, superant doncs, la barrera física de la distància.

Ajuntament de Honolulu (Haway)

Audiència pública retransmesa per televisió, per copsar l'opinió dels ciutadans de la zona de Waikiki Shell, els participants podien opinar assistint en directe o bé per telèfon. 7.500 ciutadans van emetre el seu vot.

Democràcia. Web (F. Jaume Bofill)

Es tracta de la utilització de les noves tecnologies com a eina participativa.

El WEB s'organitza en tres grans espais:

- Parlament on line
- Àgora
- Democràcia electrònica

Parlament on line:

És l'espai de debat i participació sobre temes en discussió al Parlament de Catalunya.

Parlament On Line ofereix la possibilitat de fer arribar als grups parlamentaris, en forma d'esmenes, els comentaris o propostes sobre un projecte o proposició de llei abans que s'aprovi.

També hi ha l'espai "Cartes al Parlament" per a fer arribar preguntes, comentaris, demandes o suggeriments sobre qualsevol tema a qualsevol diputat o diputada.

Àgora. Com el seu nom indica es tracta d'un fòrum de discussió sobre l'actualitat política.

Democràcia electrònica

Espai de servei i documentació: articles i documentació diversa sobre el paper de les noves tecnologies en la innovació democràtica.

També es tracta de formes de participar en àmbits competencials superiors al municipi però a l'igual que en les figures anteriors es poden dur a terme en l'àmbit local.

Online Democracy in Brent.

El govern del districte londinenc de Brent va posar en marxa un sistema de consulta ciutadana a través d'Internet el gener de 1997. En la primera consulta es demanava l'opinió dels ciutadans sobre el pressupost per l'any financer 1997/98. El consistori va repartir còpies del document de consulta a 70.000 cases del districte i a més 10.000 més estaven a disposició dels ciutadans a les biblioteques de Brent i a algunes botigues.

El resultat de la consulta no era vinculant, però havia de servir per a guiar els representants locals en la discussió sobre el pressupost d'aquell any.

El pressupost participatiu

Els pressupostos participatius són una forma de participació en termes econòmics que consisteix en que els ciutadans participen en la decisió de la destinació d'una part dels diners municipals.

Els pressupostos participatius varen sorgir a Porto Alegre (Brasil)

A Catalunya s'estan portant a terme algunes experiències a Rubí i Sabadell, sense que, hores d'ara, hi hagin resultats concrets.

Altres experiències més properes

El Prat de Llobregat.(Barcelona) Barri de Sant Cosme

L'Associació de Veïns de Sant Damià del barri de Sant Cosme, es va plantejar, arran d'un procés formatiu, la possibilitat que identifiquessin les necessitats del barri amb l'opinió dels components més actius de l'AV. I que això podia induir a error.

Per a conèixer l'opinió de la ciutadania del barri i per a valorar el propi treball de l'associació, es va arribar a un acord amb la Universitat de Barcelona, per tal que estudiants de sociologia col·laboressin en la detecció de la percepció dels veïns i poder a partir dels resultats obtinguts, crear comissions a nivell de comunitats d'escala per a fer un seguiment de les propostes plantejades en l'enquesta.

Sant Celoni (Barcelona)

En aquest municipi s'han dut a terme dues experiències que incideixen directament en el foment de la participació ciutadana. Per un costat, des de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes – FAVESC, i per a encertar millor en la detecció de necessitats del municipi i en la percepció que tenen els veïns de l'estat del mateix, es va facilitar a cada habitatge un qüestionari per a que s'assenyalessin els tres principals problemes del municipi i es proposessin solucions per afrontar els mateixos. Prop de 160 problemes i de 200 propostes de resolució es varen recollir.

D'altra banda, des de l'Àrea de Participació Ciutadana s'ha instaurat l'Índex de Percepció Ciutadana que consisteix en que en períodes semestral es trameta a diferents sectors de població un petit qüestionari en el que es demana la puntuació de diferents variables que es donen en el municipi: recollida d'escombraries, circulació viària, civisme dels ciutadans., solidaritat, etc.

Per això s'han determinat tres grups "d'opïnadors":

- Població en general (a partir d'una mostra amb diferents variables)
- Representants d'entitats
- Compromissaris (ciutadans creadors d'opinió sense càrrecs polítics)

La mostra de població és diferents a cada consulta, mentre que la resta són els mateixos.

Els darrers però condicionats als moviments que puguin tenir les associacions a nivell intern.

L'Índex de Percepció Ciutadana permet conèixer a nivell comparatiu la valoració que fa la població dels diferents aspectes posats a consulta.

Rubí (Barcelona)

Després de quatre anys d'iniciar-se processos de formació per associacions, plantejats des de l'Ajuntament, es va arribar a la conclusió que qui millor coneixia les seves necessitats de formació eren les pròpies associacions.

Arran d'uns seminaris participatius, es va crear una comissió de formació integrada per diferents associacions que han esdevingut les que plantegen les necessitats formatives i elabores plans formatius bianuals.

Barcelona

Consell Municipal d'Associacions

El Consell Municipal d'Associacions es va crear a partir de l'existència dels consells sectorials i més concretament del consell sectorials de Voluntariat.

El Consell Municipal d'Associacions està conformat per representants municipals i de les associacions, així com també per experts associatius que participen a títol individual.

Una de les peculiaritats d'aquest Consell és que els representants de les associacions són molt superiors a la resta de participants.

El Consell s'estructura en dues grans àrees: el Plenari (reunions bimestrals) amb representació de tots els seus membres i la Permanent (reunions mensuals).

Cada dos anys es realitza un procés electoral per a elegir el Plenari i entre els membres electes s'escollien la Permanent.

El procés electoral és conduït per les associacions que acaben mandat (amb independència que es tornin a presentar o no) i se celebren tenint en compte dues variables : l'àmbit d'intervenció (hi ha 11 àmbits) i la pertinença territorial (hi ha 10 districtes).

Entre les accions principals que ha desenvolupat aquest Consell convé distingir-ne dues:

Codi ètic de les associacions de Barcelona

Es tracta de l'elaboració de diferents valors que les associacions manifesten defensar i complir. Aquesta valors es varen determinar a partir d'un procés participatiu que va durar dos anys. El Codi Ètic de les Associacions de Barcelona va ser aprovat per:

Primer Congrés d'Associacions de Barcelona

En aquest primer congrés hi varen participar més de 500 associacions i a més d'aprovar el contingut del Codi Ètic de les Associacions es varen començar tot un seguit de debats que durant dos anys es discuteixen amb les associacions que hi volen participar per tal de poder fer propostes des del sector associatiu de la ciutat.

ANNEX

Model de Reglament de Participació

De tots els Reglaments que s'han utilitzat per a l'elaboració d'aquesta guia ens ha semblat com a més detallat i amb més possibilitats de facilitar la participació el que ha elaborat, mitjançant un procés participatiu amb les associacions, l'Ajuntament de Badalona.

També l'Ajuntament de Barcelona està realitzant un procés participatiu per a definir el contingut del nou Reglament de Participació que s'ha d'elaborar.

Es fa esment d'aquests dos reglaments perquè són els darrers que han sortit a llum pública, i si assenyalen el de Badalona és perquè ja està aprovat i el de Barcelona s'està dissenyant.

NORMES REGULADORES DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

PREÀMBUL

1. Compromís de l'Ajuntament amb la participació ciutadana

L'Ajuntament de Badalona en compliment del mandat constitucional inclòs en l'article 9.2 que ordena els poders públics "*facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política econòmica, cultural i social*" va impulsar un seguit de mesures que es concretaren en el Reglament de participació ciutadana de desembre de 1990.

Des de llavors fins a l'actualitat, la vida social, política, cultural i la realitat del teixit associatiu aconsellen adequar els mitjans i procediments previstos en les esmentades normes als nous temps.

Els ajuntaments, en tant que “*canals immediats de participació ciutadana en els assumptes públics*” (art. 1 LRBRL) o “*elements primaris de participació ciutadana en els assumptes públics*” (art. 44 LMRLC), tenim un compromís evident amb la tasca de fer efectiva la intervenció directa de la ciutadania en la gestió dels interessos generals.

La ciutat de Badalona ha signat la **Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat** en la qual es recull el compromís pel respecte als drets humans i es fa especial referència a la participació activa de la ciutadania en la política local.

Entenem, doncs, la participació ciutadana, en sentit ampli, com aquella possibilitat d'intervenció directa de qualsevol persona en la realització de l'interès general, de la *cosa pública*. La participació no és tan sols aquella relació que s'estableix entre els ciutadans i ciutadanes i l'Administració, sinó també aquella que relaciona les persones amb els interessos col·lectius, amb la ciutat.

2. La participació, factor imprescindible de l'organització municipal

És per això que una política que afavoreixi la participació ha de tenir en compte tant l'organització municipal com el teixit social. Quant a la primera, per tal d'impulsar una cultura organitzativa que tingui com a missió principal el servei al ciutadà i pugui ser permeable a les diferents aportacions que es puguin fer des del carrer.

Les polítiques de participació no corresponen a un departament determinat sinó que travessen tota l'organització municipal i impregnen l'actitud de tot el personal al servei de la corporació i, consegüentment, al servei de la ciutat i dels seus ciutadans. La descentralització i la desconcentració són mitjans que permeten millorar l'organització i acosten els serveis i la presa de decisions a la ciutadania.

Tots, polítics i tècnics amb major o menor grau de responsabilitat en la gestió municipal, tenen responsabilitat directa en fer possible aquesta organització participada, intervinguda, atenta a les iniciatives i suggeriments ciutadans.

3. La ciutadania organitzada: clau per a la millora de les ciutats.

L'altre element necessari, és un teixit social actiu, i eficaç, una ciutadania que no es limita a exercir el seu dret de participació en els interessos col·lectius de manera indirecta, mitjançant els representants escollits democràticament, sinó que pren part activa en la gestió dels interessos de la seva ciutat. Des d'òptiques diferents territorials o sectorials, els ciutadans i ciutadanes individualment o, millor, agrupats en associacions tenen un important paper en la millora de la vida de les ciutats i en la millora de la vida dels seus habitants.

En aquest sentit l'ajuntament promourà les iniciatives necessàries que permetin una consolidació del teixit associatiu de Badalona. No es tracta tant d'afavorir la creació de

més associacions com de promoure la millora i consolidació de les existents, així com l'articulació dels mitjans organitzatius adient que facilitin la transmissió de la informació, la circulació de les idees i el debat polític i ciutadà, aplicant la màxima transparència que permeti la participació efectiva de la ciutadania i les seves organitzacions.

La ciutat necessita de la iniciativa dels seus ciutadans i ciutadanes, la ciutat per estar viva, per mantenir-se i millorar no pot limitar-se a aquells projectes que neixen de la voluntat i capacitat dels òrgans de direcció política o tècnica. Cal sentir la veu de les persones que hi viuen, cal permetre la seva intervenció en la millora de les polítiques sectorials o territorials, cal facilitar les eines per afavorir la concertació amb les organitzacions ciutadanes de manera que, sense fer deixadesa de la responsabilitat pública municipal es pugui acostar, encara més, la gestió dels interessos col·lectius a les persones, objectiu principal de qualsevol política pública.

Les normes contingudes en aquest Reglament entenen el ciutadà en sentit ampli, referit no només a les persones empadronades al municipi de Badalona. La major part dels preceptes i òrgans que es regulen reconeixen drets individuals i permeten mitjans de participació que no es tanquen únicament a les persones empadronades. Tot i així en determinades situacions cal exigir aquest requisit, com, per exemple, en el moment de demanar la consulta popular en quin cas s'ha d'estar inscrit en el Cens Electoral de conformitat amb la normativa que regula el règim electoral general.

4. La ciutat ha de tenir veu allà on tingui interès.

Tot i això, el govern de la ciutat, la gestió de la ciutat i la satisfacció dels interessos dels ciutadans i ciutadanes no és una tasca que sigui competència exclusiva de l'ajuntament. Hi ha altres administracions públiques que tenen i exerceixen competències directes que afecten el bé col·lectiu. És necessari passar de la concepció de la participació ciutadana que només vincula ciutadania amb l'ajuntament a aquella que la relaciona amb els poders públics en sentit més ampli.

És ben cert, que des del punt de vista normatiu la capacitat municipal per gestionar la intervenció d'altres administracions públiques en les taules o òrgans de participació ciutadana és limitada i l'Ajuntament no té força jurídica per impulsar-ho, però, cal preveure aquesta possibilitat per tal de donar coherència a la proposta i provocar des de l'àmbit de la cooperació interadministrativa, l'efectiva intervenció d'aquelles en els òrgans que pretenguin la participació ciutadana.

En aquest context, les normes reguladores de la participació ciutadana s'han d'entendre com un element més d'una política que vol afavorir la creixent intervenció ciutadana en la gestió de la cosa pública. Les normes que ara es presenten pretenen impulsar eines i formes que facin més visible i possible aquesta participació.

D'altra banda l'ajuntament pot, i ha de, fer sentir la seva veu davant qualsevol actuació pública o privada que afecti els interessos de la ciutat encara que es refereixi a àmbits on no hi hagi competència municipal.

El govern de la ciutat es configura, doncs, com un promotor capaç de construir un projecte de ciutat, liderar-lo, incorporant tota l'energia i capacitat de la ciutadania, que té un paper destacat tan en la definició de les polítiques com en la seva execució i avaluació per tal que tots plegats puguem fer front als reptes que té la nostra comunitat.

5. Objectius del Reglament

Els objectius d'aquest reglament són:

- a) Definir i regular les diferents formes i òrgans de participació ciutadana.
- b) Afavorir la intervenció dels ciutadans i ciutadanes individualment o collectivament en la gestió i salvaguarda dels interessos generals de la ciutat
- c) Promoure punts de trobada i debat amb la ciutadania i facilitar el contacte amb altres administracions públiques amb competència en les polítiques de ciutat.
- d) Crear una xarxa d'òrgans sectorials i territorials que permeti la incorporació de les iniciatives ciutadanes que persegueixin millorar l'interès general.
- e) Collaborar en el desenvolupament i millora del teixit associatiu.

CAPÍTOL I. DRETS DELS CIUTADANS I CIUTADANES

Article 1. Dret a la informació.

És el dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre informació clara i veraç dels assumptes que afecten la seva ciutat.

L'ajuntament té l'obligació d'impulsar canals d'informació que arribin al conjunt de la ciutadania i qualsevol persona té dret a demanar informació sobre qualsevol assumpte del seu interès, amb les excepcions legals que afectin la seguretat ciutadana, la intimitat de les persones o la protecció de la infància i la joventut. Les oficines d'informació i atenció ciutadana, formen part important del sistema d'informació que l'ajuntament impulsa per realitzar aquest dret primari i bàsic per a la participació ciutadana.

Article 2. Dret de petició.

S'entén el dret de petició com la possibilitat de que qualsevol persona o entitat associativa pugui adreçar-se a qualsevol autoritat o òrgan municipal per formular sol·licituds en temes de competència municipal o demanar aclariments sobre les actuacions de l'ajuntament.

Aquest dret s'exerceix mitjançant escrit tramés a l'efecte al Registre, o via telefònica a les Oficines d'Atenció ciutadana o pels mitjans telemàtics establerts. És d'aplicació allò establert a l'article 29 de la Constitució i a la llei 92/1960 reguladora del dret de petició.

Article 3. Dret d'audiència.

Entès com el dret a ser escoltat en la tramitació dels expedients administratius on s'acrediti interès legítim, i no es vulneri el dret a la intimitat de les persones, els drets dels menors o es refereixin a matèries legalment reservades.

Aquest dret a ser escoltat i informat es concreta en el dret a l'audiència pública entesa com aquella sessió pública en la que els responsables polítics i/o tècnics de l'ajuntament responen les preguntes dels ciutadans i ciutadanes respecte d'algun tema concret prèviament establert, d'acord amb el procediment fixat.

Article 4. Dret a la iniciativa ciutadana.

Entès com el dret dels ciutadans i ciutadanes per demanar a l'ajuntament que faci determinada activitat de la seva competència i interès públic ciutadà que no estigui inclosa en el programa d'actuació municipal per a la qual poden aportar mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

Aquest dret s'exerceix mitjançant escrit signat per les persones interessades en el qual concreten la proposta i indiquen els elements que aportaran a la seva realització. L'Ajuntament contestarà aquestes iniciatives en un termini màxim d'un mes i habilitarà una partida pressupostària per dur a terme les que consideri d'interès.

Article 5. Dret a la consulta popular o referèndum.

Tots els ciutadans i ciutadanes inscrits al Cens Electoral tenen dret a ser consultats respecte dels assumptes d'interès així com promoure la consulta popular o referèndum, de conformitat amb la normativa general i aquest reglament, en l'àmbit municipal.

Article 6. Dret a la participació.

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a intervenir directament o mitjançant associacions ciutadanes en la gestió dels assumptes públics i/o utilitzant els òrgans de participació establerts en aquest reglament, en l'àmbit municipal.

Article 7. Dret d'intervenció en les sessions públiques municipals.

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a intervenir directament o en representació d'associacions cíviques en les sessions públiques del Ple i dels organismes municipals que es determinin, d'acord amb el procediment establert.

L'ajuntament promourà la participació de les associacions ciutadanes en les sessions de les comissions Informatives municipals en aquells aspectes que puguin ser d'interès per a les seves activitats.

Article 8. Dret a una política de foment de les associacions ciutadanes.

Els ciutadans i ciutadanes organitzats en entitats cíviques tenen dret a rebre el suport públic per a la millora de les seves associacions i pel foment d'iniciatives que puguin ser d'interès general.

Article 9. Dret a presentar queixes, reclamacions i suggeriments.

Els ciutadans i ciutadanes tenen dret a transmetre queixes i reclamacions i formular suggeriments respecte del funcionament dels serveis públics municipals.

Aquest dret s'exerceix fent servir, entre d'altres, les oficines d'informació i atenció ciutadana així com les bústies de reclamacions i la pàgina web municipal. Les persones que exerceixin aquests drets han de rebre resposta raonada i escrita sobre els assumptes plantejats en el termini més breu possible.

L'Oficina de Defensa de la ciutadania recull i canalitza les queixes que se li dirigeixin per tal de fer recordatoris, recomanacions o suggeriments al govern de la ciutat, sens perjudici de la utilització del Síndic de Greuges o el Defensor del Pueblo

Article 10. Àmbit d'aplicació d'aquests drets.

Els drets que es detallen en aquest Capítol, llevat del dret a la consulta popular o referèndum, afecten tots els ciutadans i ciutadanes de Badalona, en sentit ampli, és a dir, totes aquelles persones que per qualsevol causa tinguin relació amb la ciutat i l'ajuntament. No s'exigeix el requisit d'estar domiciliat a la ciutat ni d'estar empadronat, n'hi ha prou amb acreditar interès legítim, la qual cosa es fa extensiva als immigrants existents a la ciutat.

CAPÍTOL II. L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Secció primera. La divisió territorial en districtes

Article 11. Divisió territorial en districtes

Per facilitar una millor i eficaç gestió municipal la ciutat es divideix en districtes on hi haurà una regidoria amb una oficina municipal i els serveis que s'estableixin a càrrec del regidor/a que tingui la delegació de l'alcalde/ssa en totes aquelles matèries delegables tot i circumscrit a l'àmbit territorial del districte.

Secció segona. Els sistemes d'informació i atenció ciutadana

Article 12. Les oficines d'informació i atenció ciutadana

Les oficines d'informació i atenció ciutadana són concebudes com a serveis propers a la ciutadania que agilitzen els tràmits canalitzen les peticions i informen del funcionament de l'ajuntament i de les activitats que es fan a la ciutat.

Article 13. El correu electrònic ciutadà

L'Ajuntament continuarà posant a disposició de la ciutadania punts telemàtics installats en els equipaments públics per tal de permetre l'accés a la informació i als tràmits.

Igualment continuarà impulsant la utilització del correu electrònic ciutadà per tal que tots els badalonins i badalonines puguin fer servir aquesta eina en la seva relació amb l'Ajuntament i pel seu ús propi, sense perjudici d'altres mitjans existents. En aquest sentit, el manteniment de la pàgina web municipal esdevé una eina imprescindible per

facilitar la informació i recollir les propostes, peticions i suggeriments o queixes de la ciutadania.

Article 14. Mitjans de comunicació municipals

Una de les finalitats dels mitjans de comunicació municipal serà informar amb antelació suficient dels períodes d'informació pública, els terminis, la dependència municipal i els horaris en què s'exposen els projectes existents a la ciutat, així com de la realització dels plenaris, audiències públiques i juntes generals d'empreses públiques municipals.

L'Ajuntament promourà i mantindrà l'edició de publicacions en format butlletí, revista o fulls informatius o farà servir taulells d'anuncis i panells informatius per tal de transmetre la informació útil a la ciutadania. En totes aquestes publicacions vetllarà especialment pel rigor i la veracitat de les informacions contingudes i per la pluralitat de les opinions que puguin recollir. En aquest mateixa línia promourà el funcionament de la ràdio i televisions locals des del mateix ajuntament o en col·laboració i coordinació amb els ajuntaments de les ciutats veïnes.

Qualsevol persona podrà exercir el dret de rectificació de les informacions divulgades que no siguin veraces mitjançant escrit dirigit al responsable del mitjà de comunicació segons els tràmits prevists en la Llei orgànica 2/1984 de dret de rectificació.

Article 15. L'Audiència Pública de ciutat

L'Audiència Pública és entesa com la trobada en una data determinada dels responsables municipals amb la ciutadania per tal de donar informació sobre determinades activitats o programes d'actuació i recollida de propostes, si s'escau.

Serà convocada per l'alcalde/ssa directament o a proposta d'un terç dels consells d'entitats dels districtes, o per un nombre d'associacions no inferior a 50 que comptin

en el seu conjunt amb 3.000 associats/des o per un nombre de peticions individuals no inferior a 3.000 persones.

L'Ajuntament convocarà anualment almenys dues sessions d'audiència pública, una referida al Programa d'Actuació Municipal i els pressupostos de l'exercici i una altra, a les ordenances municipals, amb una antelació mínima de 15 dies cadascuna abans del ple que ho ha de debatre.

Article 16. L'Audiència Pública de Districte

L'audiència pública, amb les mateixes funcions indicades en l'article anterior, també podrà ser convocada des dels districtes, a proposta del regidor/a delegat/da, o per acord del consell d'entitats del districte o a petició d'un mínim de 10 associacions que tinguin almenys un 2% dels habitants empadronats al districte, o per un nombre de peticions individuals no inferior al 2%.

Article 17. Ampliació dels terminis en els procediments administratius.

Per facilitar l'accés als expedients administratius i poder exercir eficaçment el dret d'informació i de proposta, els terminis previstos en les normes reguladores del procediment administratiu podran ser ampliat en casos d'especial transcendència, mitjançant acord de l'òrgan amb competència en l'esmentat procediment.

Secció tercera. Intervenció a les sessions públiques dels òrgans de direcció

Article 18. Sessions públiques del ple de l'ajuntament

Les sessions del ple són públiques llevat dels assumptes que afectin el dret a la intimitat de les persones recollit en l'article 18.1 de la Constitució o als drets de la infància i la

joventut. En aquests casos, el ple, per majoria absoluta, pot acordar que el debat i la votació siguin secrets.

Article 19. Intervenció ciutadana en el ple de l'Ajuntament

Qualsevol persona pot demanar la intervenció en la sessió pública del ple mitjançant petició prèvia presentada al registre municipal abans de les 14 hores del dia en que es farà el ple. L'alcalde/ssa donarà la paraula si aquesta petició està fonamentada, fa referència a algun punt de l'ordre del dia o té relació amb alguna competència municipal. El peticionari podrà fer ús de la paraula durant un màxim de 10 minuts per fer la seva intervenció i podrà disposar d'un màxim de 5 minuts en torn de rèplica.

Article 20. Sessions públiques de les juntes generals de les empreses municipals.

Les juntes generals de les empreses municipals faran les seves sessions de manera pública permetent-hi l'accés de qualsevol persona interessada.

Secció quarta. Les polítiques de foment

Article 21. Infraestructures al servei de les associacions

L'Ajuntament posa a disposició de la ciutadania i de les seves associacions una xarxa d'equipaments culturals, socials i esportius que, entre altres objectius ha de facilitar la tasca i millorar el funcionament de les associacions, tot possibilitant-los eines que afavoreixin les seves activitats, com el suport infraestructural, sempre d'acord amb les disponibilitats pressupostàries.

Article 22. Suport econòmic a l'activitat associativa

L'Ajuntament promourà la realització d'acords de col·laboració amb les associacions ciutadanes, mitjançant els quals es comprometrà a facilitar suport econòmic als programes anuals d'aquestes sempre que el seu contingut es consideri d'interès per a la ciutat. Arran d'aquests acords es podrà determinar la creació de les partides pressupostàries corresponents al pressupost de despeses.

Aquests acords seran públics i s'informarà abastament del seu contingut fent servir els mitjans de difusió municipals. El règim jurídic d'aquests ajuts és el regulat pel Decret 179/95 del Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.

Article 23. Gestió cívica d'equipaments i serveis públics

L'Ajuntament facilitarà i promourà la concertació amb el teixit associatiu per a la gestió de programes sectorials o equipaments culturals, esportius i socials vetllant per garantir l'accés universal i la qualitat dels serveis.

Secció cinquena. El registre municipal d'entitats

Article 24. El registre municipal d'entitats

El registre municipal d'entitats inscriu les dades de les associacions i fundacions que tenen el seu àmbit d'actuació a la ciutat de Badalona, té caràcter públic i pot ser consultat per qualsevol persona interessada. S'entén com un òrgan dinàmic que fa recerca i coneix la realitat associativa de la ciutat, que treballa les dades obtingudes per tal de saber amb regularitat el pols del teixit social, donant a conèixer aquestes dades de

manera regular per tal d'afavorir el debat sobre les propostes de millora del món associatiu.

Article 25. Activitat classificatòria del registre

El registre ha de permetre conèixer la missió principal de les entitats per tal de tenir-la en compte en el moment de fer les divisions sectorials. És per això, que la base de dades que el conforma recollirà tan el nom genèric de l'associació que serà classificada en un dels grups que es determinarà, com els objectius que, estatutàriament pretén assolir, així com les activitats que es realitzen de manera ordinària.

Article 26. Procés d'inscripció al registre

La inscripció al registre serà immediata, tot i que de forma provisional, amb la presentació dels estatuts dipositats al Registre d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya o qualsevol altre registre públic que tingui funcions similars. L'activitat classificatòria es considera d'ordre administratiu intern i no pot retardar la incorporació al registre municipal.

Un cop feta aquesta classificació haurà de ser notificada a l'associació interessada per tal que pugui fer alegacions si cal. En cas de no fer-ne cap en un termini de 15 dies es considerarà vàlida la classificació efectuada. Si manca algun requisit es comunicarà a l'entitat interessada per tal que en un termini de 10 dies el solucioni. En cas contrari es procedirà a la baixa de la inscripció.

L'Ajuntament pot donar de baixa d'ofici, aquelles associacions que romanen inactives. Abans, però, se'ls requerirà que acreditin la veracitat o no de les informacions que indiquen la seva manca d'activitat.

Secció sisena. L'oficina de defensa de la ciutadania

Article 27. L'oficina de defensa de la ciutadania

L'oficina de defensa de la ciutadania es regula pel seu propi reglament i pel que indica el Reglament orgànic municipal i, a més de les funcions encomanades de transmetre les queixes i peticions ciutadanes, realitzarà tasques de control de qualitat de la prestació dels serveis públics.

Secció setena. Desenvolupament de metodologies participatives

Article 28. Utilització de metodologies participatives

L'Ajuntament promourà la utilització de tècniques d'investigació participativa que permetin la incorporació del màxim nombre de ciutadans i ciutadanes des de l'inici de la definició de l'actuació fins a la seva execució i avaluació. Especialment l'ajuntament promourà aquestes tècniques en els processos d'elaboració del pressupost municipal d'inversions

CAPÍTOL III. ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ

Article 29. Caràcter dels òrgans de participació

Tots els òrgans de participació tenen un caràcter consultiu, d'informe preceptiu, de formulació de propostes i suggeriments. Tanmateix el ple o l'alcalde/ssa pot delegar en els regidors-presidents d'aquests òrgans funcions executives en matèries que siguin delegables.

<i>Secció Primera. El consell de ciutat.</i>

Article 30. Funcions del Consell de Ciutat.

El consell de ciutat, exerceix funcions de debat, consulta, proposta i informe en determinats temes, com ara el Pla estratègic, la planificació urbanística general, els criteris generals dels pressuposts municipals, el programa d'actuació anual i l'anàlisi i seguiment de les polítiques públiques que afecten la ciutat i aquelles altres funcions que li siguin encomanades per l'alcalde/ssa o el Ple.

Article 31. Composició del consell de ciutat

El consell de ciutat estarà format per representants de les associacions inscrites en el registre d'entitats així com dels diferents agents socials: empresaris, comerciants, col·legis professionals, representants d'altres departaments d'altres administracions públiques, partits polítics amb representació a l'Ajuntament i/o al Parlament de Catalunya i sindicats.

Serà convocat i presidit per l'alcalde/ssa, que estarà acompanyada dels regidors i regidores de l'equip de govern que designi i es reunirà com a consell plenari al menys un cop a l'any per avaluar l'exercici que acaba i debatre les propostes de l'any que comença.

Article 32. La Comissió permanent del consell de ciutat

La Comissió permanent estarà formada per un màxim de 25 persones nomenades per l'alcalde/ssa, recollint les propostes del consell plenari. Serà convocada i presidida per l'alcalde/ssa o regidor en qui delegui i es reunirà com a mínim dos cops l'any per tal de fer el seguiment de les actuacions de l'exercici i preparar les sessions del consell de ciutat.

Article 33. Les comissions tècniques

La Comissió permanent o el consell plenari poden crear comissions tècniques en les quals participen responsables tècnics de les diferents administracions amb competència amb l'assumpte sectorial o territorial a tractar. En aquestes comissions tècniques hi tindran accés les associacions ciutadanes i/o els seus tècnics o professionals.

Les comissions tècniques tenen una funció d'anàlisi, recerca i proposta per a la seva presentació al debat en la Comissió permanent o el Consell plenari.

Article 34. Els grups de treball

Igualment la Comissió permanent o el Consell plenari podran crear grups de treball per tractar temes específics. En aquest sentit, els consells sectorials tenen especial rellevància ja que poden tenir la consideració de grups de treball que facin propostes concretes al consell de ciutat.

<i>Secció Segona. Els consells d'entitats de districte</i>

Article 35. Àmbit i composició

Sense perjudici de la creació d'altres òrgans territorials, s'estableix a cadascun dels districtes de la ciutat un consell d'entitats que canalitzi la participació ciutadana en aquest àmbit.

Els consells d'entitats estaran formats per un representant com a mínim i tres com a màxim de cadascuna de les associacions i fundacions inscrites en el Registre municipal d'entitats que tinguin com a àmbit d'actuació preferencial el del districte. Per formalitzar la seva presència caldrà que dirigeixin un escrit a l'Ajuntament manifestant la seva voluntat de formar-hi part i compromentent-se a assistir amb regularitat a les convocatòries, tot indicant els noms i cognoms de les persones que les representaran.

L'organització interna dels consells d'entitats vindrà determinada per les normes de funcionament que el mateix Consell acordi per majoria dels seus membres, tot respectant el contingut d'aquest Reglament i d'altres preceptes d'aplicació general. En qualsevol cas es procurarà que a cada consell es constitueixi una comissió permanent que tingui funcions operatives mentre no es convoqui el consell en ple.

Igualment, l'Ajuntament promourà la incorporació a aquests òrgans de ciutadans/es individuals escollits del padró municipal mitjançant procediments aleatoris basats en l'estructura social del districte, o per acord del Consell d'entitats en el cas de persones d'especial rellevància social al districte

Article 36. Funcions del consell d'entitats de districte

El consell d'entitats del districte té les funcions següents:

- a) Informar les propostes municipals que afectin el districte i dels projectes d'interès global de ciutat.

- b) Fer propostes de noves actuacions.
- c) Demanar informació sobre temes del seu interès.
- d) Proposar la realització d'audiència pública de conformitat amb allò previst en els articles 15 i 16.
- e) Proposar de les inversions que cal fer en el districte per tal que es tingui en compte en el moment d'elaborar els pressupostos municipals.
- f) Fomentar la coordinació entre les associacions del districte i entre aquestes i l'ajuntament.

Article 37. Dinàmica dels Consells d'entitats

El Consell d'entitats serà presidit per l'Alcalde/ssa i podrà delegar en regidor/a, si ho creu oportú. El Consell serà assistit per un tècnic municipal que farà les funcions de secretari, aixecant actes de les sessions del Consell.

Es reunirà al menys tres cops a l'any i cada cop que el convoqui el president o un nombre d'entitats no inferior al 25% del total de les que formen part del Consell. Els acords es prendran per majoria simple tot i que sempre es procurarà assolir el consens. Només es comptarà un vot per entitat, havent d'acordar els seus representats, cas de ser més d'un, quin és el sentit del seu vot.

La manca d'assistència a dues sessions seguides o tres alternes per part d'alguna associació que hagi manifestat la seva voluntat de formar-hi part, podrà provocar la seva baixa durant l'exercici vigent, sens perjudici que es pugui incorporar al de l'any següent. L'acord de la seva baixa serà pres pel Consell d'entitats, per majoria simple.

Article 38. Assistència amb veu però sense vot

A les sessions del Consell podran assistir, amb veu però sense vot, tècnics municipals i un representant de cada un dels partits polítics amb representació parlamentària i/o a l'Ajuntament.

Les sessions seran públiques i qualsevol persona podrà assistir-hi. Per fer ús de la paraula els ciutadans i ciutadanes ho hauran de sol·licitar a l'oficina municipal del districte amb 48 hores d'antelació a l'inici de la sessió, tot indicant el tema del qual volen parlar. El consell d'entitats haurà d'acordar per majoria simple si la intervenció procedeix.

Article 39. Comissions tècniques de districte i grups de treball

Cada consell d'entitats podrà crear una comissió tècnica semblant a la prevista en el consell de ciutat. Igualment, podrà crear grups de treball per tractar temes concrets.

<i>Secció tercera. Els consells sectorials</i>

Article 40. Funcions

Els consells sectorials són aquells òrgans de participació que canalitzen les inquietuds i iniciatives ciutadanes al voltant de temes concrets com per exemple: escolar, cultura, esports, medi ambient, consum, joves, dona o gent gran.

Poden fer propostes, informes, consultes i suggeriments, en temes relacionats amb l'àmbit sectorial que es tracti. Els representants dels consells sectorials poden acudir a les sessions dels consells de districte o de ciutat amb veu i sense vot quan es tractin temes relacionats amb les seves funcions.

Article 41. Composició

Estaran formats pels representants de qualsevol associació inscrita en el Registre municipal d'entitats i dels agents socials amb interès en la matèria, com per exemple, sindicats, comerciants, empresaris i col·legis professionals, i seran presidits per l'Alcalde/ssa, i que podrà delegar en regidor/a, si ho creu oportú.

L'Ajuntament promourà la incorporació a aquests òrgans de ciutadans/es individuals escollits del padró municipal mitjançant procediments aleatoris basats en l'estructura social de la ciutat, o per acord del mateix consell sectorial en el cas de persones d'especial rellevància social en l'àmbit del qual es tracti.

Article 42. Dinàmica dels consells sectorials.

És d'aplicació a aquests òrgans el que inclouen els articles 37, 38 i 39 relatius als consells d'entitats de districte, així com les normatives específiques existents en l'àmbit concret d'actuació.

<i>Secció Quarta. Els consells ciutadans</i>

Article 43. Competència per constituir-los

L'ajuntament podrà promoure, quan ho consideri convenient per acord del plenari a proposta de l'Alcaldia, o del consell de ciutat, dels consells d'entitats de districte o dels consells sectorials la creació de consells ciutadans per tal que emetin dictamen sobre determinades matèries.

Article 44. Funcions i composició

Els consells ciutadans estaran formats per persones escollides aleatòriament del padró municipal de manera proporcional a l'estructura social del territori afectat. Es constituïran amb la finalitat d'emetre un dictamen sobre determinada proposta, després d'analitzar prèviament les diferents posicions i informacions.

El temps dedicat per aquests ciutadans a aquesta tasca podrà ser compensat per tal de facilitar la dedicació necessària per a la seva realització.

Article 45. Remissió a la normativa general sobre òrgans col·legiats

En allò no indicat en aquest capítol respecte del funcionament del consell de ciutat, dels consells d'entitats, dels consells sectorials o dels consells ciutadans seran d'aplicació les normes generals que regulen el funcionament dels òrgans col·legiats.

CAPÍTOL IV. LA INICIATIVA CIUTADANA I LA CONSULTA POPULAR

Article 46. Legitimació per presentar iniciatives ciutadanes

Qualsevol persona pot dirigir-se a l'ajuntament per tal que es faci determinada actuació. Aquest dret també es pot exercir des de les associacions ciutadanes. En ambdós casos caldrà presentar un escrit en el qual s'indiquin les dades dels peticionaris, l'objecte de la iniciativa i, si s'escau, els mitjans que pensen aportar per a la seva realització.

Article 47. Procediment per a l'aprovació de la iniciativa

L'ajuntament acusarà rebut de la proposta, la posarà a informació pública per un termini mínim de 20 dies i decidirà en el termini màxim d'un mes a comptar des que finalitza el període d'informació. La resolució denegatòria haurà de ser motivada.

L'aprovació de la iniciativa pot comportar la formalització d'un acord de col·laboració entre l'ajuntament i els peticionaris per tal de concretar compromisos, obligacions i responsabilitat de cada part, així com el contingut concret de l'actuació. A tal efecte, al pressupost municipal hi haurà una partida destinada a sufragar les despeses ocasionades amb motiu d'aquestes peticions. Tot això, llevat dels supòsits en que les normes estableixen un procediment específic per la seva gestió.

Article 48. Legitimació per demanar referèndum

Els ciutadans i ciutadanes de Badalona inscrits al cens electoral poden sol·licitar la realització d'una consulta popular o referèndum respecte de temes d'interès general o sectorial. Caldrà la petició formal d'un mínim nombre de persones segons estableix l'article 144.2 de la Llei municipal i de règim Local de Catalunya, que amb el cens de

l'any 2000 de la ciutat significa 10.500 persones més el 5% dels habitants que excedeixin de 100.000, és a dir 5.480 persones més, en total un mínim de 15.980 persones.

L'alcalde/ssa pot proposar també la realització d'aquesta consulta directament o a petició del consell de ciutat o de qualsevol consell territorial per majoria absoluta dels seus membres.

Article 49. Procediment per acordar la celebració de referèndum

La proposta de referèndum o consulta popular serà presentada per l'alcalde/ssa al ple, que l'haurà d'aprovar per majoria absoluta, i donar, en cas de conformitat, la tramitació necessària al govern de la Generalitat per tal que faci la sollicitud al govern de l'Estat, d'acord amb l'article 144 de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. La convocatòria es portarà a terme de conformitat amb els articles 145 i següents del referit text legal.

CAPÍTOL V. SUPORT A L'ASSOCIACIONISME

Article 50. Concepte d'associació

Als efectes d'aquest reglament s'entén per associació l'agrupació de més de tres persones que sense ànim de lucre persegueixen finalitats de tipus general o sectorial i tenen una organització pròpia i autònoma per assolir-les.

Article 51. Programes de suport formatiu i tècnic

L'Ajuntament impulsarà programes de suport i millora del teixit associatiu tant en els aspectes infraestructurals com en els formatius i de col·laboració en la realització d'activitats.

Article 52. Promoció de la gestió cívica

L'Ajuntament promourà la concertació amb les entitats associatives per tal que puguin intervenir directament en la gestió d'equipaments i serveis públics, de conformitat amb allò previst en el Reglament d'obres i serveis dels ens locals i a la Llei de contractes de les administracions públiques.

Article 53. Promoció d'activitats conjuntes

L'Ajuntament promourà la realització conjunta amb les associacions ciutadanes de programes d'activitats a la ciutat, de la guia d'associacions ciutadanes, d'agendes territorials, així com els suports informàtics, tècnics i formatius que permetin millorar l'activitat associativa. Igualment, impulsarà la realització d'estudis i anàlisis que permetin conèixer millor la realitat associativa de la ciutat.

Article 54. Promoció de la declaració d'utilitat pública.

L'Ajuntament promourà la declaració d'utilitat pública de les associacions que defensin interessos generals, de conformitat amb allò previst en l'article 143.5 de la LMRC.

CAPÍTOL VI. FOMENT DE METODOLOGIES PARTICIPATIVES

Article 55. Compromís municipal per impulsar metodologies participatives

L'Ajuntament impulsarà les tècniques i els mètodes que permetin millorar la intervenció ciutadana en la gestió dels assumptes públics. A aquest efecte realitzarà i revisarà regularment un pla estratègic de la participació que tingui en compte les innovacions existents en aquest àmbit i aprofiti les experiències d'altres ciutats.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

L'Ajuntament promourà l'estudi per a la revisió de la divisió territorial en districtes per tal de facilitar una eficaç descentralització i desconcentració dels serveis públics locals i d'afavorir la participació ciutadana. En aquest sentit els estudis i processos que permetin dur a terme aquesta divisió utilitzaran metodologies participatives que afavoreixin la intervenció ciutadana des del començament.